

Rozbijme zrcadlo marnivosti, Boha najdeme na cestě pokory

Při generální audienci v rámci svých katechezí uvažoval papež o úloze některých postav ve vyprávění o narození Ježíše. Například anděl a hvězda nebo pastýři a králové. „Jejich příklad nás vyzývá, abychom se dali na cestu pokory, která jediné vede k Pánovi, a nechali se jako oni přetvořit a oslavovali Boha za zázraky, které viděli a slyšeli.“

23.12.2021

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

Dnes, jen několik dní před Vánocemi, bych si s vámi rád připomněl událost, od které dějiny nemohou odhlížet, Ježíšovo narození.

Josef s Marií se vydali z Nazareta do Betléma, aby vyhověli rozkazu císaře Augusta, který jim nařizoval, aby se nechali zapsat do matriky v místě odkud pocházejí. Ihned po příjezdu hledají místo, kde by mohli přenocovat, protože čas porodu se přiblížil. Bohužel žádné nenajdou a Maria je tedy nucena porodit ve stáji (srov. *Lk 2,1-7*).

Představme si to: Stvořitel vesmíru ... a přece se pro něho nenašlo místo, kde by se narodil! Jak to posléze vyjádří evangelista Jan: „Do vlastního

přišel, ale vlastní ho nepřijali“ (1,11); a také samotný Ježíš: „Lišky mají doupata a nebeští ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu položil“ (*Lk* 9,58).

Ježíšovo narození oznámil anděl - a to prostým pastýřům. Cestu mudrcům do Betléma ukázala hvězda. (srov. *Mt* 2,1.9-10). Anděl je Boží posel. Hvězda nám připomíná, že Bůh stvořil světlo (*Gn* 1,3) a že Dítě bude „světlem světa“, jak se On sám nazývá (srov. *Jan* 8,12.46), „pravé světlo, které osvěcuje každého člověka“ (*Jan* 1,9), které „svítí v temnotě a temnota ho nepohltí“ (v. 5).

Pastýři zosobňují chudé Izraelce, pokorné lidi, kteří žijí s vnitřním vědomím vlastní nedostatečnosti, a právě proto důvěřují Bohu více než ostatní. Právě oni jsou těmi prvními, kdo spatří Božího Syna, který se stal člověkem, a toto setkání je hluboce

změní. Evangelium poznamenává, že se vrátili a „velebili a chválili Boha za to, co slyšeli a viděli.“ (*Lk 2,20*).

Kolem právě narozeného Dítěte Ježíše jsou také mudrci (srov. *Mt 2,1-12*). Evangelia nám neříkají, že by to byli králové, ani jejich počet, ani jejich jména. S jistotou se ví jen tolik, že vyšli ze vzdálené země na Východě (v úvahu přichází Persie, Babylónie nebo jižní Arábie), aby hledali židovského krále, kterého ve svých srdcích ztotožnili s Bohem, protože vyznali, že se mu chtějí poklonit. Mudrci představují pohanské národy, zejména všechny ty, kteří v průběhu staletí hledají Boha a vydávají se na cestu, aby ho našli. Představují také bohaté a mocné, ale pouze takové, kteří nejsou otroky vlastnictví, kteří nejsou „posedlí“ věcmi, o nichž si myslí, že je vlastní.

Poselství evangelií je jasné: Ježíšovo narození je univerzální událost, která se týká všech lidí.

Drazí bratři a sestry, jediné pokora je cestou, která nás vede k Bohu, a zároveň právě proto, že nás vede k Němu, přivádí také k podstatě života, k jeho pravému smyslu, k nejspolehlivějšímu důvodu, proč stojí za to žít.

Jedině pokora nás otevírá zkušenosti pravdy, opravdové radosti, poznání, které má cenu. Bez pokory jsme „odříznuti“, jsme odříznuti od porozumění Bohu, ale také od porozumění sobě samým. Pro porozumění sobě samým potřebujeme pokoru, a tím spíše pro porozumění Bohu. Mudrci by podle logiky světa mohli být velcí, ale oni se činí malými a pokornými, a právě proto se jim podaří Ježíše najít a rozpoznat. Přijímají pokoru hledat,

vydat se na cestu, ptát se, riskovat, chybovat...

Každý člověk je v hloubi srdce povolán hledat Boha: každý z nás má v sobě tento neklid a naším úkolem není tento neklid uhasit, ale nechat ho růst, protože je to neklid hledání Boha; a díky Jeho milosti ho může najít. Přijměme za svou modlitbu svatého Anselma (1033-1109): „Pane, pouč mě, jak tě mám hledat a zjev se hledajícímu. Nemohu tě hledat, nenaučíš-li mě tomu, ani tě nalézt, nezjvíš-li se. Kéž tě hledám svou touhou, kéž po tobě toužím, hledaje tě; kéž tě naleznu svou láskou, kéž tě miluji, nalézaje tě! (*Proslogion*, 1).

Drazí bratři a sestry, rád bych pozval všechny muže a ženy do betlémské jeskyně, aby se poklonili Božímu Synu, který se stal člověkem. Každý z nás ať přistoupí k jesličkám, které najde doma, v kostele nebo kdekoli jinde, a pokusí se o klanění, o vnitřní

adoraci: „Věřím, že jsi Bůh, že toto dítě je Bůh. Prosím, dej mi milost pokory, abych to dokázal pochopit.“

Na první místo, ve chvíli, kdy se přiblížíme k jesličkám v modlitbě, bych chtěl postavit chudé, které - jak nabádal svatý Pavel VI. - „musíme milovat, protože jsou v jistém smyslu svátostí Krista; s nimi – hladovými, žíznivými, vyhnanými, nahými, nemocnými a vězni - se chtěl mysticky ztotožnit. Musíme jim pomáhat, trpět s nimi a dokonce je následovat, protože chudoba je nejjistější cestou k plnému vlastnictví Božího království“ (*Homilie*, 1. května 1969). Proto musíme prosit o pokoru jako o milost: „Pane, ať nejsem pyšný, ať nejsem soběstačný, ať si nemyslím, že jsem středem vesmíru. Učiň mě pokorným. Dej mi milost pokory, abych tě s touto pokorou mohl nalézt. Jedině tudy vede cesta, bez pokory Boha nikdy nenajdeme: najdeme ale ani sebe

sama. Protože před člověkem, který nemá pokoru, se nerozprostírají žádné obzory, má před sebou pouze zrcadlo, dívá se sám na sebe. Prosme Pána, aby rozbil toto zrcadlo a abych se dokázal podívat za něj, k obzoru, kde je On. Tím, kdo to udělá, však musí být jedině On sám, jen On nám může dát milost a radost z pokory, abychom se vydali touto cestou.

A dále, bratři a sestry, tak jako hvězda vedla mudrce, rád bych doprovodil do Betléma všechny ty, kdo nepociťují náboženský neklid, ty, kdo si otázku po Bohu nekladou nebo dokonce proti náboženství bojují, všechny ty, kdo jsou nevhodně nazýváni ateisté. Rád bych jim zopakoval poselství II. vatikánského koncilu: „Církev je přesvědčena, že uznání Boha není v rozporu s důstojností člověka, neboť tato důstojnost má základ a dovršení právě v Bohu. [...] Církev velmi dobře ví, že její poselství je v plném

souladu s nejskrytějšími tužbami lidského srdce“ (*Gaudium et spes*, 21).

Vraťme se domů s andělským přáním: „Pokoj na zemi lidem, které miluje“. A vždycky mějme na paměti: „Ne že my jsme milovali Boha, ale že on si zamiloval nás [...]. On napřed miloval nás“ (1 *Jan* 4,10.19), hledal nás. Nezapomínejme na to.

To je důvod naší radosti: byli jsme milováni, byli jsme vyhledáváni, Pán nás hledá, aby nás našel, aby nás více miloval. To je důvod k radosti: vědět, že jsme byli milováni bez jakýchkoli zásluh, že nás Bůh vždy předchází v lásce, v lásce natolik konkrétní, že se stala tělem a přebývala mezi námi, v tom Dítěti, které vidíme v jesličkách. Tato láska má jméno a tvář: Ježíš je její jméno a její tvář je láska, jež je základem naší radosti. Bratři a sestry, přeji vám radostné Vánoce, radostné a svaté Vánoce. A já bych si přál, aby – uprostřed vzájemných přání,

rodinných setkání, která jsou
vždycky krásná - aby tam nechybělo
také vědomí, že Bůh přichází „kvůli
mně“; každý by měl říkat: Bůh
přichází kvůli mně. Aby nechybělo
vědomí, že k tomu, abychom hledali,
našli a přijali Boha, potřebujeme
pokoru; potřebujeme s pokorou
vyhlížet milost, která rozbíjí zrcadlo
marnivosti, pýchy a sebestřednosti.
Hledět na Ježíše, hledět k obzoru,
vyhlížet Boha, který k nám přichází a
dotýká se našich srdcí oním
neklidem, jenž nás přivádí k naději.

Šťastné a svaté Vánoce!

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
rozbijme-zrcadlo-marnivosti-boha-
najdeme-na-cestě-pokory/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/rozbijme-zrcadlo-marnivosti-boha-najdeme-na-cestě-pokory/) (07.08.2025)